

Balkon

PDF Section of the Balkon Contemporary Art Magazine © Budapest

#14_2011

HEAVY INDUSTRY

HEJETTÉS SZOMLYAZÓK / SUBSTITUTE THIRSTERS
BEÖTHY, Balázs | ELEK is | FEKETE, Balázs | NAGY, Attila | VÁRNAGY, Tibor

Curator: HORNYIK, Sándor

5 November – 9 December 2011

INSTITUTE OF CONTEMPORARY ART – DUNAÚJVÁROS

H-2400 Dunaújváros, Vasmű út 12.

A lehető legegyszerűbben kifejezve: a Nehéz Ipar a Kék Acél rekonstrukciója. Ekként egy jelentős és sokak által fontosnak tartott kiállításnak állít emléket, amelyre ma úgy emlékszünk vissza, hogy a rendszerváltás korának képzőművészetéről (illetve annak egy részéről) adott reprezentatív áttekintést. A helyzet azonban ennél jóval bonyolultabb. A Nehéz Ipar maga nem csak emléket állít, de emlékezik is. Nem annyira rekonstruál, mint inkább újraalkot, hiszen a rendelkezésünkre álló tér egészen más, mint az eredeti, a Budapest Galéria Lajos utcai Kiállítóháza, és a művek egy része nem is maradt fenn az utókorra, továbbá a válogatás pontos koncepciója sem ismeretes. Annyit tudunk, hogy a kiállított műveket a kiállítás rendezője, Török Tamás Július Gyulával és Kicsiny Balázssal együtt válogatta össze, és egyéni tárlatok sorozataként installálta. A cím pedig a klasszicista architektúrájú őzdi Kék Acél Étterem emlékét őrzi, melynek romos épületében Török 1997-ben egy kiállítást is rendezett Fekete Mosogató címmel.

Az 1989 óta eltelt évek során több ízben is felmerült a kritikában és a művészettörténetben, hogy a Kék Acél kiállítói valamiféle koherens csoportot képeztek volna, sőt egyfajta generációt is alkottak, melynek akkori művészi tevékenysége mára feledésbe merült, miközben talán éppen ők voltak azok, akik a leginkább reflektáltak a rendszerváltás korának kulturális, társadalmi és politikai folyamataira. Ennek azonban korabeli, írott nyoma nem maradt fenn, sem kuratori, sem pedig művészi statement formájában. A művészek egy része nem is gondol a Kék Acélra „igazi” csoportként, sőt a kiállítás „szellemiségéről” is eltér a véleményük – az viszont tény, hogy a művek között rengeteg az áthallás. A kiállítás újjáépítésével, valamint a kritikák, a dokumentumok és az eredeti fotók kiállításával így az a célunk, hogy újra láthatóvá tegyük a műveket, és jó húsz év távlatából ismét elgondolkozzunk azon, hogy miként és mennyiben jelentették meg azok a szocializmus „posztoszocialista” szellemét. Mindehhez egy rövid eseménytörténet is tartozik:

Az 1989 júliusában megnyílt Kék Acél kiállítói az év decemberében a budapesti Duna Galériában is bemutatták alkotásaikat Kék Iron cím alatt, 1990 januárjában pedig itt, a dunaújvárosi Uitz Teremben rendeztek kiállítást műveikből. Egyik kiállításnak sem maradt fenn a koncepciója, a Kék-Vörösről pedig még csak fotók sem kerültek elő. A meghívók tanúsága szerint ezen a két kiállításon a Kék Acél kiállítóin (Gábor Imre, Gerber Pál, Gerhes Gábor, a Hejettes Szomlyazók, Július Gyula, Kicsiny Balázs, Kungl György, Sugár János) kívül a következő művészek is szerepeltek: Bálint Ádám, Böröcz András, Bukta Imre, Gaál József, Márkus Péter, Révész László, Roskó Gábor és Várnai Gyula. A rövid sikertörténet egyfajta lezárásaként a Kék Acél kiállítói közül négyen (Gerber Pál, Gerhes Gábor, Kicsiny Balázs, Kungl György) Rennes-ben is rendezhettek egy tárlatot, 1990-ben.

A földrajzi és a történelmi koordinátákon túl nehéz lenne pontosan megfogalmazni, hogy mi is az a posztoszocializmus, vagy milyen is egy posztoszocialista kultúra. Mindenesetre a Nehéz Ipar alapján annyi biztosnak látszik, hogy egyik sem 1990-ben kezdődött el, de még csak nem is a legendás 1989-es évben, a művek egy része ugyanis a nyolcvanas évek második felében készült. Politikai értelemben 1990-től kezdve beszélhetünk posztoszocializmusról, de vajon mikor kezdődött el a szocialista kultúra kritikája, vajon mikor vált egyértelművé, hogy a kommunizmus és a szocializmus ígéretei, célkitűzései utópikusak, működésmódja pedig maga a megtestesült negatív utópia? És vajon milyen szerepet játszott ebben a vizualitás? Mi történt például a szocialista kultúra allegorikus képeivel és szimbolikus figuráival a nyolcvanas években, az olvadás idején? Szándékai szerint erről szól a Nehéz Ipar.

Hornyik Sándor

NEHÉZ IPAR

A RENDSZERVÁLTÁS VIZUÁLIS NYOMAI

Művészek:

Gábor Imre
Gerber Pál
Gerhes Gábor
Hejettes Szomlyazók
Július Gyula
Kicsiny Balázs
Kungl György
Mulligan, Thomas
Sugár János

G A Z A L O S A

HEJETTES SZOMLYAZÓK

HEJETTES SZOMLYAZÓK / SUBSTITUTE THIRSTERS
Gazdálkodj okosan! / Manage it Wisely (Monopoly), 1989
installáció / installation

GAZ AL O SA

GAZ AL O SA

A L

O S A

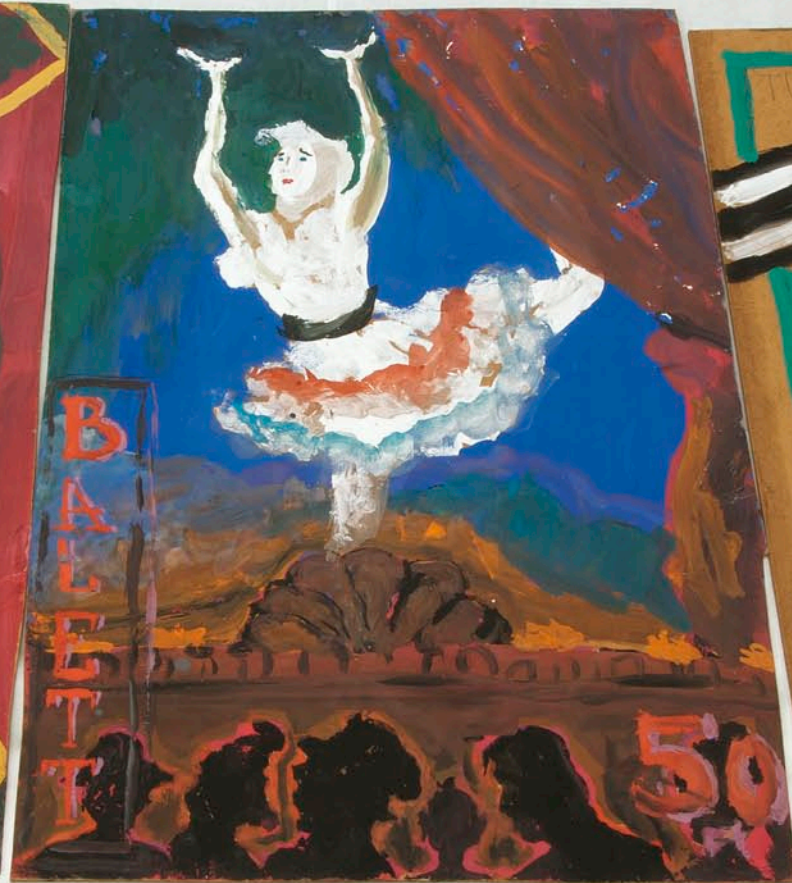
HEJETTES SZOMLYAZÓK

AZÖ TVEN

EREN

TI
SA

GERBAUD

30.-

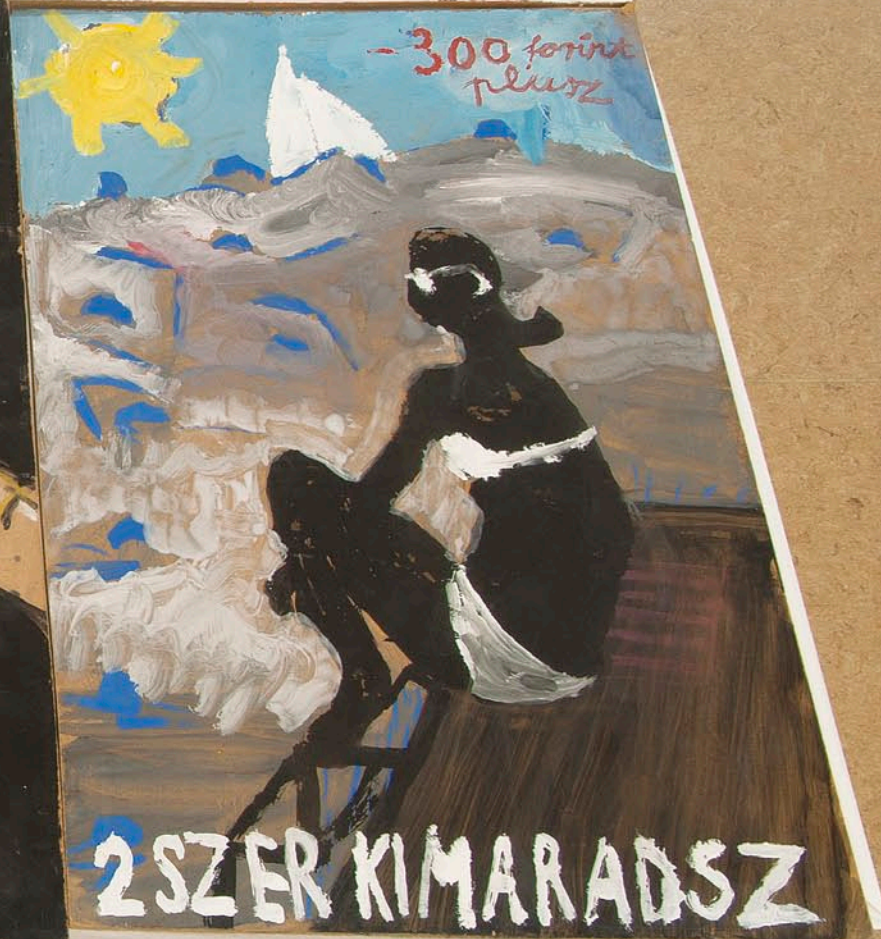
SZERE
NOSEK
ER
AK

MEZES
40FT

CSAK AKKOR
TSZ

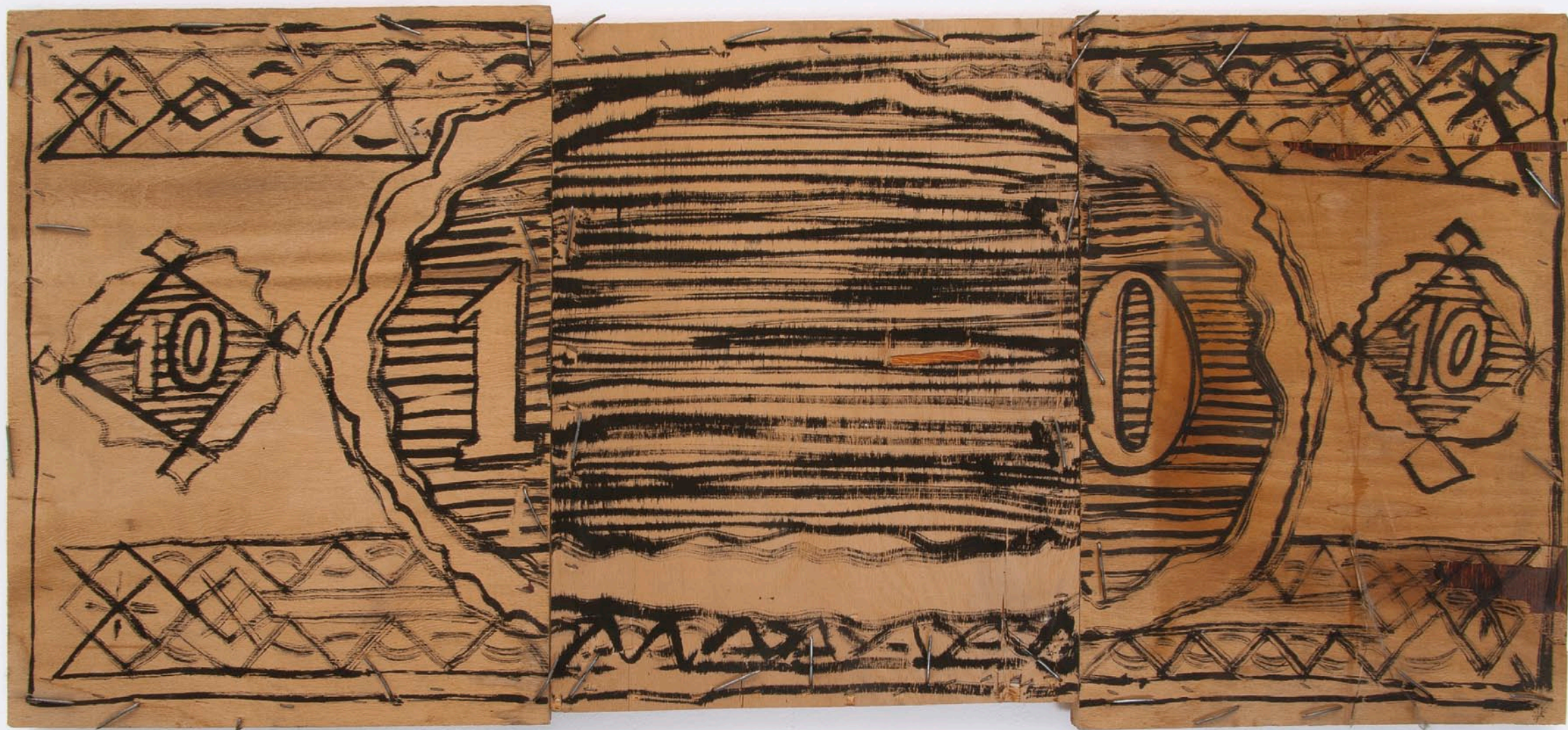

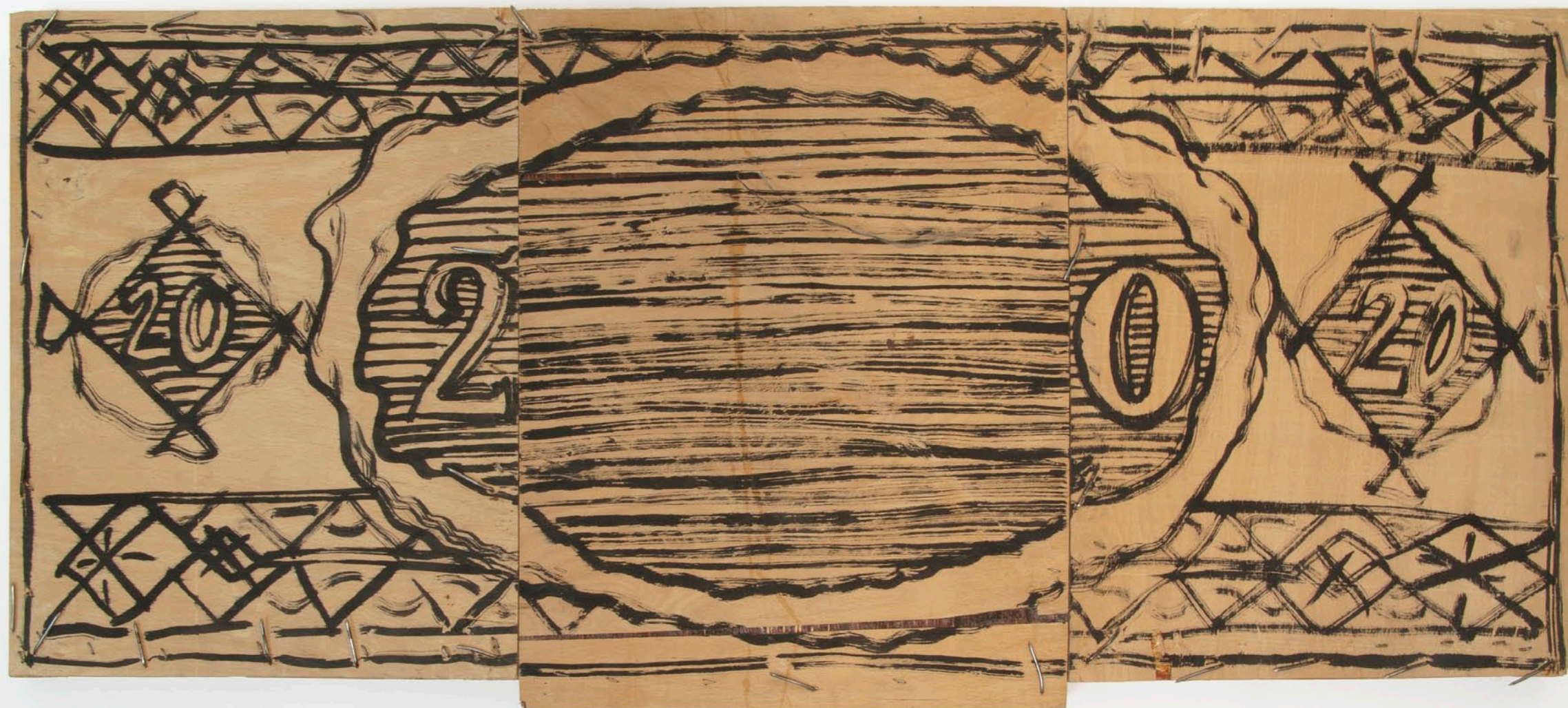

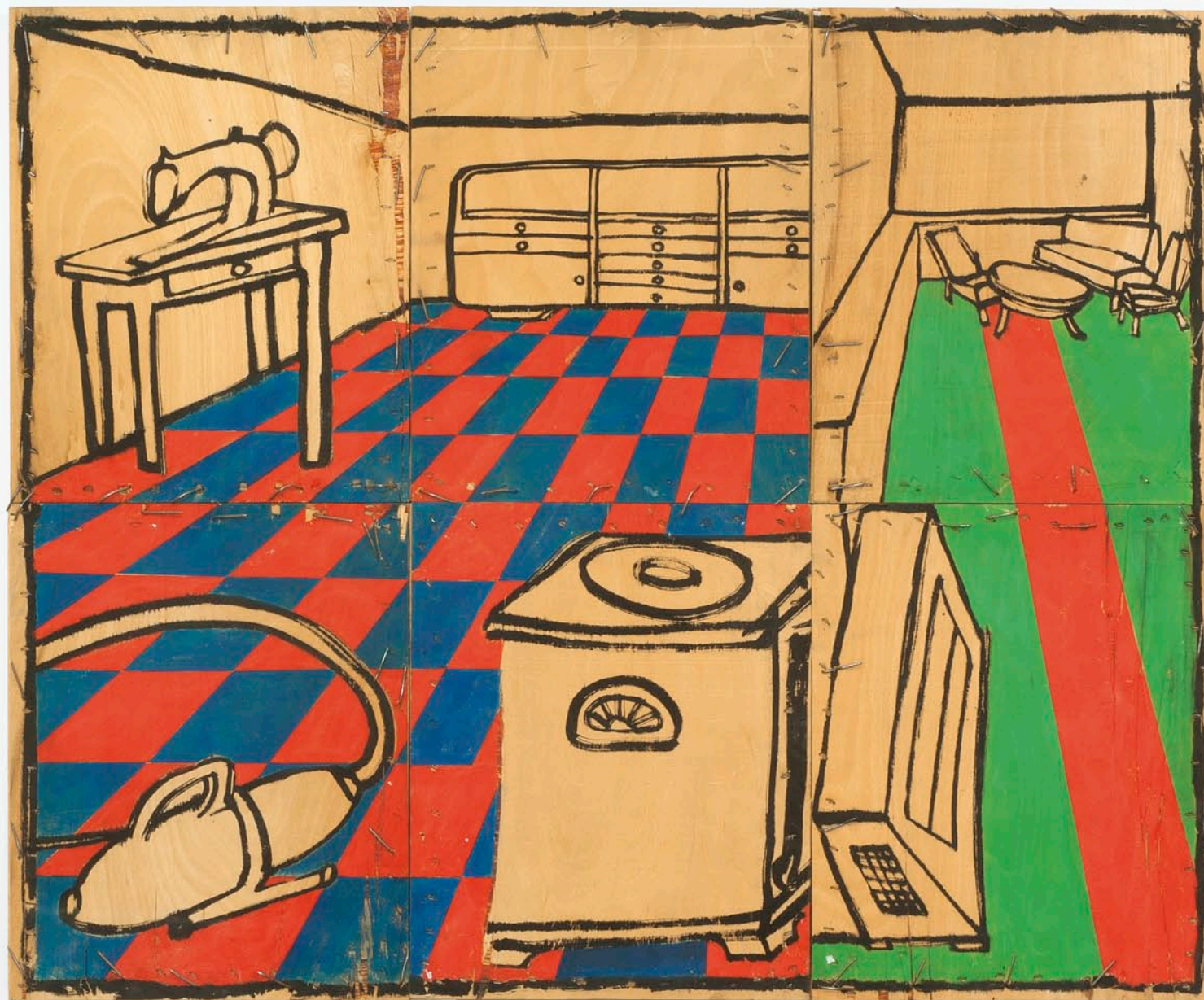

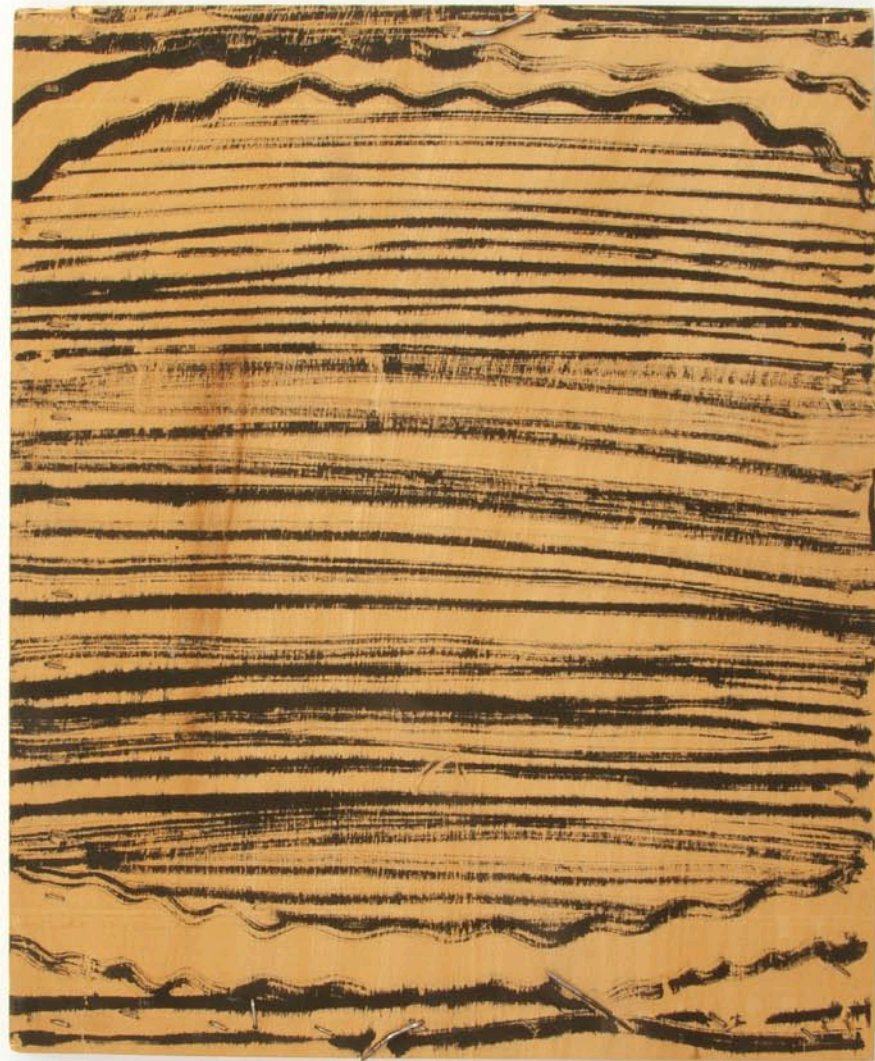

G A Z A L

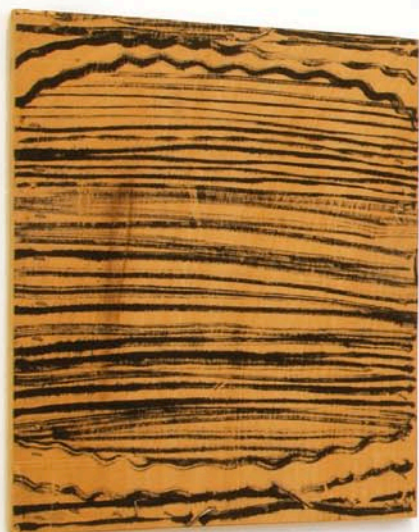
O S A

HEJETTES SZOMLYAZÓK

G

A

Z

A

L

0

SA